

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Informačný seminár

pre žiadateľov NFP v rámci výzvy

na podporu výskumných medzinárodných projektov schválených v
programe H2020 (OPVaI-VA/DP/2018/1.1.2-01)

26. októbra 2018 – Výskumná agentúra

Verejné obstarávanie a kontrola verejného obstarávania

podľa Systému riadenia Európskych štrukturálnych a investičných
fondov na programové obdobie 2014-2020

Právny základ

- Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZVO")
(národná rada Slovenskej republiky 16.10.2018 schválila novelu ZVO účinnú od 1.1.2019)
- smernice EP a Rady o verejnom obstarávaní
- Systém riadenia Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014-2020, metodické pokyny CKO
- Príručka k procesu verejného obstarávania

Druhy finančnej kontroly verejného obstarávania

- 1. ex-ante kontrola pred vyhlásením VO
- 2. ex-ante kontrola pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom
- ex-post kontrola po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom
/štandardná ex-post kontrola alebo následná ex-post kontrola/
- kontrola dodatkov

Prvá ex ante kontrola pred vyhlásením verejného obstarávania

Kontrole podliehajú najmä nasledovné dokumenty:

- dokument preukazujúci určenie PHZ, vrátane dokladov rozhodujúcich pre jej kalkuláciu,
- informácie a doklady týkajúce sa prípravných trhových konzultácií za účelom prípravy postupu verejného obstarávania (ak sa uplatňuje)
- informácie o posúdení bežnej dostupnosti na trhu v prípade zákazky na dodanie tovaru alebo zákazky na poskytnutie služieb, ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ uskutočňuje verejnú súťaž s využitím elektronického trhoviska pri podlimitných a nadlimitných zákazkách podľa § 66 ods. 8 ZVO;
- návrh oznámenia o vyhlásení VO,
- odôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania ak verejný obstarávateľ nerozdelí zákazku na časti, (prípadne v správe o zákazke)
- návrh oznámenia o vyhlásení súťaže návrhov (pri súťaži návrhov),
- návrh výzvy na predkladanie ponúk (pri podlimitnej zákazke bez využitia elektronického trhoviska),
- návrh oznámenia o zámere uzavrieť zmluvu (pri priamom rokovacom konaní),
- odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania,
- návrh súťažných podkladov,
- návrh súťažných podmienok (pri súťaži návrhov),
- odôvodnenie použitia súťažného dialógu,
- návrh výzvy na účasť v súťažnom dialógu,
- návrh informatívneho dokumentu (pri súťažnom dialógu),
- návrh zmluvného formuláru obsahujúceho štandardné zmluvné podmienky, opis predmetu zákazky, prípadné objednávkové atribúty (najmä konkrétne zmluvné špecifikácie a podmienky súťaže v rámci súťaže realizovanej cez elektronické trhovisko), a zároveň automaticky vytvorené oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania a súťažné podklady, ktoré boli automatizovaným spôsobom vytvorené z údajov zo zverejnenej ponuky na elektronickom trhovisku a informácií od prijímateľa (špeciálne v rámci nadlimitnej verejnej súťaže realizovanej cez elektronické trhovisko,
- čestné vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov u zainteresovaných osôb v súlade s § 23 ZVO.

Druhá ex ante kontrola pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom po vyhodnotení ponúk a ukončení revízných postupov.

Kontroly podliehajú najmä nasledovné dokumenty:

- dokumenty ako pri prvej ex ante kontrole a kompletná dokumentácia z celého procesu pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom podľa zoznamu dokumentov, ktorý zverejnil UVO na svojej stránke <https://www.uvo.gov.sk/zoznam-kompletnej-dokumentacie-vo-vo-431.html>
- v prípade nadlimitných zákaziek financovaných čo aj z časti z prostriedkov Európskej únie pred uzavretím zmluvy je súčasťou dokumentácie aj rozhodnutie UVO na základe podnetu podľa § 169 ods. 2 ZVO.

(od 1.1.2019 sa povinnosť týka zákaziek na stavebné práce a zákaziek na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb nad 600 000 eur)

- každej etape VO aj čestné vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov u zainteresovaných osôb v súlade s § 23 ZVO

Ex post kontrola po uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom

Vykonáva sa ako **štandardná ex-post kontrola** alebo **následná ex-post kontrola**

Kontrole podliehajú dokumenty po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom, najmä:

- oznámenie o výsledku verejného obstarávania
- oznámenie o zrušení použitého postupu zadávania zákazky
- odôvodnenie nezrušenia použitého postupu zadávania zákazky, ak bola predložená len jedna ponuka
- zverejnenie uzavretej zmluvy v zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám,
- oznamovacie povinnosti podľa § 166 ZVO týkajúce sa možnosti podať námietky,

(od 1.1.2019 v súvislosti s elektronizáciou procesu verejného obstarávania budú oznamovacie povinnosti prebiehať automaticky)

- správa o každej zákazke
- v prípade následnej ex post kontroly závery z druhej ex ante kontroly
- zabezpečenie prístupu (prístupové meno a heslo) do systému EVO alebo do iného elektronického systému

Predmet kontroly verejného obstarávania

- kontrola súladu postupu prijímateľa so ZVO od prípravy VO až po uzavretie a plnenie zmluvy
- kontrola dodržania princípov a postupov stanovených ZVO
- kontrola postupov, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

Prijímateľ má povinnosť

- predložiť kompletnú dokumentáciu na kontrolu VO (ITMS2014+, resp. inak)
- pred uzavretím zmluvy podať Úradu pre verejné obstarávanie podnet na výkon kontroly ním zadávanej zákazky-nadlimitné zákazky

(od 1.1.2019 sa povinnosť týka zákaziek na stavebné práce a zákaziek na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb nad 600 000 eur)

Spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákazky

Pri spôsobe určenia PHZ sa využívajú nasledovné formy:

- skúsenosti a zmluvy z predchádzajúceho obdobia,
- prieskum trhu priameho oslovenia potenciálnych dodávateľov, ktorí dodávajú rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky (napr. e-mailom, listom okrem telefonického prieskumu),
- prieskum vykonaný na základe informácií o cenách zverejnených na webových sídlach potenciálnych dodávateľov alebo na základe informácií o cenách uvedených na elektronickom trhovisku (pričom v prípade elektronického trhoviska odporúčame uvádzať iba komodity so stabilnou cenou na trhu),
- prieskumu informácií o cenách uvedených v cenníkoch a katalógoch potenciálnych dodávateľov, v prípade stavebných prác je možné na preukázanie výšky PHZ použiť rozpočet stavby, ktorý je vypracovaný a opečiatkovaný autorizovanou osobou.

V rámci prieskumu trhu je potrebné osloviť **min. troch** potenciálnych dodávateľov pre získanie cenových ponúk alebo identifikovať čo najväčší počet cenových ponúk, zmlúv alebo plnení (minimálne však 3), a to s cieľom určiť čo najreálnejšiu hodnotu cien na trhu.

PHZ musí byť platná v čase začatia VO, preto sa odporúča pri jej určení brať do úvahy informácie o cenách rovnakých alebo porovnateľných predmetov zákazky nie starších ako 3 mesiace. Ak nie je možné z objektívnych dôvodov zabezpečiť aktuálne cenové ponuky, prijímateľ môže zobrať do úvahy aj staršie cenové ponuky, pričom tento postup zdôvodní v dokumente preukazujúcom spôsob určenia PHZ.

V prípadoch obstarávania tovaru odporúčame už v rámci stanovenia PHZ (napr. formou prieskumu trhu) osloviť alebo identifikovať takých potenciálnych dodávateľov, ktorí na trhu predávajú napr. rôzne značky a typy obstarávaných tovarov, od rôznych výrobcov a pod., čo môže v budúcnosti napomôcť prijímateľovi pri preukazovaní nediskriminačného opisu predmetu zákazky.

Najčastejšie pochybenia vo verejnom obstarávaní

- nekompletná dokumentácia z VO - chýbajúce čestné vyhlásenia prijímateľa o úplnosti dokumentácie a jej súlade s originálom, súpis predloženej dokumentácie ako aj čestné vyhlásenia o konflikte záujmov
- absencia podkladov k určení predpokladanej hodnoty zákazky (ďalej len „PHZ“)
- zarátanie rezervy do PHZ
- účelové rozdelenie predmetu zákazky s cieľom vyhnúť sa prísnejšiemu postupu verejného obstarávania alebo zahrnutie dodávky tovaru alebo poskytnutia služieb, ktoré nie sú nevyhnutné na splnenie zmluvy na stavebné práce
- neprimerané a diskriminačné podmienky účasti, diskriminačné požiadavky na predmet zákazky, nezákonné a diskriminačné kritéria na vyhodnotenie ponúk
- nedostatky vo vyhodnocovaní splnenia podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky v porovnaní s pravidlami, ktoré boli určené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania a v súťažných podkladoch
- neopodstatnené vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania, odmietnutie mimoriadne nízkej ponuky, nevysvetľovanie ponúk
- zmluva uzavretá ako výsledok verejného obstarávania v rozpore so súťažnými podkladmi a ponukou predloženou úspešným uchádzačom
- neoprávnené uzavretie dodatkov k zmluve, nepredloženie dodatkov na kontrolu pred ich uzavretím

- neoprávnené použitie priameho rokovacieho konania
- neoprávnené použitie postupu mimo ZVO a neodôvodnenie použitia postupu mimo ZVO
- konflikt záujmov medzi záujemcom/uchádzačom a verejným obstarávateľom,
nezaobranie sa potenciálnym konfliktom záujmov
- nedodržanie postupov zverejňovania zákazky,
- nedodržanie postupov zverejňovania opravy oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v prípade predĺženia lehoty na predkladanie ponúk resp. predĺženia lehoty na žiadosti o účasť
- zníženie rozsahu zákazky
- požadovanie podmienok účasti v zákazkách realizovaných cez elektronický kontraktačný systém (výkladové stanovisko UVO č. 3/2017)
- neodôvodnenie nerozdelenia predmetu zákazky na časti pri nadlimitných postupoch zadávania zákaziek (výkladové stanovisko UVO č.2/2018)

Konflikt záujmov

Povinnosti verejného obstarávateľa

- **zabezpečiť, aby** vo verejnom obstarávaní **nedošlo ku konfliktu záujmov**, ktorý by mohol narušiť alebo obmedziť čestnú hospodársku súťaž alebo porušiť princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie a princíp transparentnosti
- **prijatť primerané opatrenia** a uskutočniť nápravu, ak identifikuje konflikt záujmov, a to najmä vylúčiť zainteresovanú osobu z procesu prípravy alebo realizácie verejného obstarávania alebo upraviť jej povinnosti a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov
- **riadne a preskúmateľne sa vysporiadať** so zistenými skutočnosťami, ktoré zakladajú možný konflikt záujmov, a to v závislosti od štádia, v ktorom sa predmetné VO nachádza

Odporúčania pre verejného obstarávateľa:

- **zaoberať sa** v každom jednotlivom prípade **možným konfliktom záujmov**
- akýkoľvek **možný konflikt záujmov musí byť pomenovaný a zdokumentovaný, vrátane odôvodnenia** (napr. v zápisnici z vyhodnotenia ponúk), prečo podľa prijímateľa identifikovaný možný konflikt záujmov nemohol obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania
- **použiť formulár** ku konfliktu záujmov podľa vzoru Úradu pre verejné obstarávanie v každej etape VO

Podstatné zmeny vo verejnom obstarávaní po 1.1.2019

- **zákazky malého rozsahu** (zákazky **do 5 000 Eur**), na ktoré sa nevzťahuje zákon o verejnom obstarávaní
- **finančný limit pre zákazky s nízkou hodnotou:**

v prípade tovarov a služieb **do 70 000 Eur**,

v prípade potravín pre školy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, účelové zariadenia vysokých škôl až do výšky **221 000 Eur** a

v prípade služieb uvedených v prílohe č. 1 ZVO do výšky **260 000 eur**,

v prípade stavebných prác do **180 000 Eur**

- zrušenie **dvojobáľkového systému predkladania ponúk**
- pri podlimitných postupoch možnosť **nahradenia jednotného európskeho dokument jednoduchým čestným vyhlásením**
- na zákazky zadávané osobou, ktorej verejný obstarávateľ **poskytne 50% a menej finančných prostriedkov sa pôsobnosť ZVO nevzťahuje** avšak Centrálny koordinačný orgán vydal Metodický výklad CKO č. 6 k zadávaniu a kontrole týchto zákaziek
- zákazky zadávané osobou, ktorej verejný obstarávateľ **poskytne viac ako 50% finančných prostriedkov sa pôsobnosť ZVO vzťahuje**
- vypúšťajú sa **stavebné práce z elektronického trhu**

Finančné limity vo verejnom obstarávaní platné od 1.1.2019 pre osoby podľa §8 ZVO

Ak verejný obstarávateľ poskytne osobe, ktorá nie je verejný obstarávateľ ani obstarávateľ, **viac ako 50 % finančných prostriedkov** na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác a na poskytnutie služieb, je táto osoba povinná postupovať

a) ako tento verejný obstarávateľ, ak predpokladaná hodnota zákazky sa rovná alebo je vyššia ako finančný limit **nadlimitnej zákazky** ustanovený pre tohto verejného obstarávateľa,

b) podľa § 108 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) ZVO **podlimitnou zákazkou**, ak predpokladaná hodnota zákazky je nižšia ako finančný limit nadlimitnej zákazky a súčasne sa rovná alebo je vyššia ako

1. 100 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru, okrem potravín a zákazku na poskytnutie služby, okrem služby uvedenej v prílohe č. 1 ZVO,

2. 250 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác,

3. 550 000 eur, ak ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 ZVO,

c) podľa § 117 ZVO **zákazkou s nízkou hodnotou**

Ďakujem za pozornosť.

Výskumná agentúra

www.vyskumnaagentura.sk

info@vyskumnaagentura.sk

navrhy@vyskumnaagentura.sk

Sliačska 1

831 02 Bratislava

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝSKUMNÁ
AGENTÚRA